

Biroul permanent al Senatului

L. 2, 13.06.2023

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Comisia juridică, de numiri, disciplină,
imunități și validări

Nr. XIX/2/13.06.2023

Comisia pentru constituționalitate

Nr. LXVIII/1167/13.06.2023

RAPORT COMUN

asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură
penală, precum și pentru modificarea altor acte normative

L2/2023

(reexaminare ca urmare a Deciziei CCR nr. 284 din data de 17 mai 2023)

În conformitate cu prevederile art. 147 alin. (2) din Constituția României, republicată, și ale art. 154 alin. (1) și (2) din Regulamentul Senatului, republicat, **Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru constituționalitate** au fost sesizate de către Biroul Permanent al Senatului, prin adresa nr. **L2/2023 din 6 iunie 2023**, în procedura reexaminării pentru întocmirea unui raport comun asupra *Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative*, ca urmare a **Deciziei Curții Constituționale nr. 284 din data de 17 mai 2023**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.490 din 6 iunie 2023.

În data de 12 aprilie 2023, a fost formulată obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 1, ale art. I pct. 17, ale art. I pct. 19, ale art. I pct. 34, ale art. I pct. 38, ale art. I pct. 62 și ale art. II din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative de către **Înalta Curte de Casație și Justiție - Secțiile Unite**.

În motivarea obiecției de neconstituționalitate, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secțiile Unite formulează critici de neconstituționalitate, prin raportare la art. 1 alin. (3) și (5), art. 21 alin. (1)-(3) și art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală, cu privire la art. I pct. 17 [cu referire la art. 139¹ alin. (2)] din legea criticată. Cât privește invocarea dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (5) și ale art. 147 alin. (4) din Constituție, autoarea obiecției susține că soluția normativă criticată nu realizează o punere în acord cu Decizia Curții Constituționale nr. 55 din 4 februarie 2020, noile reglementări fiind în contradicție cu exigențele impuse de jurisprudența instanței de contencios constituțional referitoare la înregistrările rezultate ca urmare a efectuării activităților specifice culegerii de informații, care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, autorizate potrivit Legii nr. 51/1991 privind securitatea națională a României. Astfel, se susține că, prin crearea posibilității ca legalitatea încheierii prin care s-au autorizat activități circumscrise siguranței naționale, a mandatului emis în baza acesteia, a modului de

punere în executare a autorizării, precum și a înregistrărilor rezultate să fie cenzurată în procedura de cameră preliminară de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia îi revine, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță se încalcă normele privind competența strict determinată prin Legea nr. 51/1991, împrejurare ce aduce atingere normelor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) referitor la statul de drept și în art. 1 alin. (5) potrivit căruia, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

De asemenea, Înalta Curte de Casație și Justiție - Secțiile Unite formulează critici de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile art. I pct. 62 [cu referire la art. 595 alin. (11) lit. b)] din legea criticată, prin raportare la prevederile art. 126 alin. (3), ale art. 61 alin. (1) coroborat cu art. 1 alin. (4), ale art. 1 alin. (5) coroborat cu art. 73 alin. (1) și (3) lit. h) din Constituție. Se invocă, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 651 din 25 octombrie 2018, paragrafele 48-50, pentru a se susține că, în raport cu acestea, unicul act jurisdicțional care produce efectele unei legi penale de dezincriminare este decizia Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare. Se reține că rolul constituțional al Înaltei Curți de Casație și Justiție este prevăzut de dispozițiile art. 126 alin. (3) din Constituție, și anume acela de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale. De asemenea, se reține că, prin mecanismul instituit de recursul în interesul legii și dezlegarea unei chestiuni de drept, instanța supremă asigură interpretarea unitară a normelor care reglementează desfășurarea procesului penal, garantând astfel un proces echitabil pentru persoanele acuzate de săvârșirea unei infracțiuni. Totodată, prin aceleași mecanisme, Înalta Curte de Casație și Justiție înlătură interpretările divergente apărute în practica judiciară cu privire la dreptul penal substanțial și nu numai, permițând astfel o interpretare și aplicare unitară și previzibilă a normelor de incriminare. Prin urmare, se susține că deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea unui recurs în interesul legii sau în dezlegarea unei chestiuni de drept nu au ca efect dezincriminarea unei fapte penale și nici nu dobândesc caracter de lege, acestea, potrivit dispozițiilor art. 474 alin. (4) și ale art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală, fiind obligatorii pentru instanțele de judecată. În aceste coordonate, se susține că soluția legislativă criticată, care prevede, în esență, că reprezintă un caz de înlăturare sau modificare a pedepsei/măsurii educative pronunțarea unei decizii de admitere de către Înalta Curte de Casație și Justiție, în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii, prin care se constată că o faptă determinată nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni sau forma de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii, înfrânge rolul constituțional al instanței supreme, instituit de dispozițiile art. 126 alin. (3) din Constituție, precum și principiul separației și echilibrului puterilor în stat, prevăzut de dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (4) coroborate cu cele ale art. 61 alin. (1), în condițiile în care prevederile criticate transformă, în mod nepermis, Înalta Curte de Casație și Justiție din instanță, ale cărei decizii pronunțate în mecanismele de unificare a jurisprudenței au rolul de interpretare și aplicare unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, în legiuitor, atunci când deciziile de admitere pronunțate în mecanismele de unificare a jurisprudenței au în vedere aspectul că o faptă determinată nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni sau forma de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii. [...] O decizie, chiar și de admitere,

pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în mecanismele de unificare a jurisprudenței nu poate avea, în nicio împrejurare, caracterul unei legi organice. În ceea ce privește efectul încetării executării pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, respectiv al încetării consecințelor penale ale hotărârilor judecătorești, pronunțate în baza legii vechi (în speță, în baza legii care nu a fost interpretată printr-o decizie dată în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii), instituit prin dispoziția criticată, se susține că se încalcă principiul autorității de lucru judecat, precum și principiul securității raporturilor juridice consacrat de prevederile art. 1 alin. (3) din Constituție, cât privește hotărârile judecătorești definitive.

Pe rolul Curții Constituționale se află și obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. I pct. 17 [cu referire la art. 139¹ alin. (1) și (2)] și ale art. I pct. 38 [cu referire la art. 345 alin. (1¹)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative, obiecție formulată de Avocatul Poporului.

În motivarea obiecției de neconstituționalitate, Avocatul Poporului formulează critici de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile art. I pct. 17 [cu referire la art. 139¹ alin. (1)] din legea criticată, prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5), ale art. 26, ale art. 28 și ale art. 147 alin. (2) și (4) din Constituție. Astfel, din perspectiva respectării principiului legalității, consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție, apreciază că prevederile criticate nu îndeplinesc criteriile de precizie, claritate și previzibilitate menționate de Legea fundamentală. Reține că reglementarea competențelor organelor judiciare reprezintă un element esențial ce decurge din principiul legalității, principiu ce constituie o componentă a statului de drept. În ceea ce privește legiuitorul, principiul legalității - componentă a statului de drept - îl obligă pe acesta să reglementeze în mod clar competența organelor judiciare.

Analizând conținutul normativ al legii criticate, precum și criticile de neconstituționalitate formulate, **Curtea Constituțională**, prin Decizia nr.284/2023, a **constatat următoarele:**

"88. Examinând dispozițiile art. I pct. 17 [cu referire la art. 139¹] din legea criticată, în raport cu susținerile de neconstituționalitate formulate prin prezenta obiecție, Curtea constată că legiuitorul a atribuit calitatea de mijloc de probă în procesul penal înregistrărilor rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, stabilind, în acest sens, o dublă condiționare, respectiv dacă din cuprinsul acestora rezultă date sau informații privitoare la pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală și dacă au fost respectate prevederile legale care reglementează obținerea acestor înregistrări, aspect confirmat ca fiind constituțional prin Decizia nr. 55 din 4 februarie 2020, câtă vreme includerea anumitor elemente în categoria mijloacelor de probă intră în sfera de competență a legiuitorului.

89. Curtea constată însă că, reglementând procedura de verificare a legalității încheierii prin care s-au autorizat activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, a mandatului emis cu această ocazie, a mijlocului de

probă (înregistrările rezultate din aceste activități) și a procedurii probatoriu prin care acestea au fost obținute, legiuitorul a stabilit, în alin. (2) al art. 139¹ din Codul de procedură penală, introdus prin art. I pct. 17 din legea criticată, că organul competent în acest sens este judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia îi revine, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță, cu alte cuvinte judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată prin rechizitoriu, contrar considerentelor Deciziei nr. 55 din 4 februarie 2020 (paragrafele 51-60), anterior citate.

90. Potrivit jurisprudenței constante a instanței de control constituțional, puterea de lucru judecat ce însoțește deciziile Curții Constituționale se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acesta. Astfel, atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor Curții Constituționale sunt general obligatorii, potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept [...]

91. Or, având în vedere cele statuate de instanța de control constituțional în considerentele Deciziei nr. 55 din 4 februarie 2020, în sensul că verificarea legalității administrării probelor trebuie realizată de către o instanță egală în grad cu cea care a emis mandatul de supraveghere tehnică, respectiv a autorizat activitatea specifică culegerii de informații, potrivit Legii nr. 51/1991, și faptul că, în acest din urmă domeniu, Înalta Curte de Casație și Justiție este instanță specializată, având competență specializată, strict determinată de Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, aspect subliniat, de asemenea, de instanța de control constituțional, în aceeași decizie, Curtea constată că legiuitorul nu și-a îndeplinit obligația constituțională, în sensul punerii în acord a prevederilor declarate neconstituționale cu dispozițiile Constituției, contrar dispozițiilor art. 147 din Legea fundamentală.

92. În cadrul procedurii de punere în acord a unei legi/norme constatate neconstituțională cu o decizie a Curții Constituționale, Parlamentul are libertatea de a decide dacă modifică acea lege/normă strict în sensul celor statuate de Curte sau dacă abandonează intervenția asupra textului în cauză prin eliminarea normei sau chiar prin respingerea legii. Această deplină competență de care beneficiază Parlamentul este însă restrânsă atunci când se interpune o decizie a Curții Constituționale pronunțată în cadrul controlului a posteriori prin care norma în vigoare, care face obiectul intervenției legislative, a fost declarată neconstituțională. Într-o atare ipoteză, Parlamentul este obligat ca, odată declanșată procedura de modificare a legii în vederea punerii sale în acord cu Constituția, să adopte normele care transpun actul jurisdicțional al Curții, eliminând viciile de neconstituționalitate constatate. Această obligație izvorăște direct din textul constituțional al art. 147 și impune Parlamentului un rol activ în procesul de constituționalizare a normelor legale, în acord cu deciziile instanței constituționale. Într-o interpretare contrară, ar însemna că, în aplicarea art. 147 alin. (1), (2) și (4) din Constituție, legiuitorul, în cadrul procedurii de punere în acord a legii cu deciziile Curții Constituționale, are un drept de selecție cu privire la acestea, prin actul său decizional putând chiar să mențină în legislație norme afectate de vicii de neconstituționalitate [...].

93. Totodată, Curtea reține că infracțiunile date în competența de primă instanță Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt cele strict reglementate în art. 40 alin. (1) din Codul de procedură penală, respectiv infracțiunile de înaltă trădare, infracțiunile săvârșite de senatori, deputați și membri din România în Parlamentul European, de membrii Guvernului, de judecătorii Curții Constituționale, de membrii Consiliului

Superior al Magistraturii, de judecătoria Înaltei Curți de Casație și Justiție și de procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, de judecătoria de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel, precum și de procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe. Cu privire la celelalte infracțiuni, competența funcțională, după materie și după calitatea persoanei, este partajată, potrivit dispozițiilor art. 35-38 din Codul de procedură penală, între judecătoria, tribunal și curte de apel. Așa încât Curtea constată că, în aplicarea dispozițiilor art. I pct. 17 [cu referire la art. 139¹ alin. (2)] din legea criticată, verificarea legalității încheierii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin care s-au autorizat activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, potrivit Legii nr. 51/1991, a mandatului emis în baza acestei încheieri, a modului de punere în executare a autorizării, precum și a înregistrărilor rezultate se va realiza în procedura de cameră preliminară de către judecătorul de cameră preliminară de la judecătoria, tribunal ori curtea de apel, pentru infracțiunile date în competența de primă instanță acestora. În consecință, se ajunge în situația în care instanțe judecătorești ierarhic inferioare celei care a autorizat activitățile specifice culegerii de informații ce presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, respectiv care a emis mandatul, potrivit Legii nr. 51/1991, au competența verificării elementelor ce țin de legalitatea mijlocului de probă. Mai mult, Curtea constată că legiuitorul nu a reglementat un control efectiv al elementelor ce țin de legalitatea înregistrărilor - mijloc de probă în procesul penal - rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, desfășurate cu respectarea prevederilor legale, autorizate potrivit Legii nr. 51/1991. Curtea constată că reglementarea în această materie a unui control formal și lipsit de efectivitate determină lipsa de eficiență a procedurii contestării legalității administrării probelor cu consecințe în planul respectării accesului liber la justiție și dreptului la un proces echitabil.

94. Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art. I pct. 17 [cu referire la art. 139¹ alin. (2)] din legea criticată sunt neconstituționale, fiind contrare dispozițiilor art. 21 alin. (1) și (3) și ale art. 147 din Constituție.

95. Înalta Curte de Casație și Justiție - Secțiile Unite susține că prevederile art. I pct. 17 [cu referire la art. 139¹ alin. (2)] din legea criticată încalcă dreptul de acces la justiție al persoanelor care nu au o calitate în procesul penal sau care au calitatea de suspect, câtă vreme, în ipoteza trimiterii în judecată, înregistrările rezultate din activitățile specifice culegerii de informații, constituind mijloace de probă în procesul penal, pot fi verificate în cadrul procedurii de cameră preliminară, iar, în schimb, în toate celelalte situații în care nu se dispune trimiterea în judecată prin rechizitoriu, legalitatea acestor înregistrări nu poate fi verificată de către judecător sau instanță, deși au valoare de mijloc de probă.

96. Curtea reține că, prin Decizia nr. 244 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 6 iulie 2017, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 145 din Codul de procedură penală, care nu permite contestarea legalității măsurii supravegherii tehnice de către persoana vizată de aceasta, care nu are calitatea de inculpat, este neconstituțională. Pornind de la premisa că, prin însăși dispunerea măsurilor de supraveghere tehnică, persoana supravegheată suferă o ingerință în sfera dreptului său la viață privată, Curtea a analizat,

În decizia precitată, în ce măsură inexistența unui control a posteriori al legalității dispunerii măsurii supravegherii tehnice respectă condițiile prevăzute de Constituție și de Convenție referitoare la restrângerea exercițiului dreptului de acces la o instanță în scopul protejării dreptului unei persoane la viață privată. Din analiza dispozițiilor constituționale și convenționale și a jurisprudenței proprii, precum și a celei a Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța de control constituțional a constatat că, în materia măsurilor de supraveghere tehnică, ce constituie o ingerință în viața privată a persoanelor supuse acestor măsuri, trebuie să existe un control a posteriori încuviințării și punerii în executare a supravegherii tehnice. Astfel, persoana supusă măsurilor de supraveghere tehnică trebuie să poată exercita acest control în scopul verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege pentru luarea măsurii, precum și a modalităților de punere în executare a mandatului de supraveghere tehnică. Totodată, Curtea a reținut că, în cadrul procesului penal, posibilitatea contestării legalității măsurii supravegherii tehnice este circumstanțiată de legiuitor numai în ceea ce privește persoana inculpatului, în cadrul procedurii de cameră preliminară, după trimiterea în judecată, precum și în cadrul procedurii de cameră preliminară atunci când se soluționează plângerea împotriva soluției de clasare, dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală. Astfel, Curtea a constatat că reglementarea expresă a modalității de contestare a legalității măsurii supravegherii tehnice determină excluderea celorlalte persoane, care nu au nicio calitate în dosarul penal sau au calitatea de suspect, de la posibilitatea accederii la o instanță de judecată care să poată analiza acest aspect. Așa încât Curtea a constatat că, în ceea ce privește persoanele supuse măsurilor de supraveghere tehnică, altele decât inculpatul, statul nu și-a respectat obligația pozitivă de a reglementa o formă de control a posteriori, iar acest fapt determină încălcarea prevederilor art. 26 și 53 din Constituție, precum și a prevederilor art. 8 și 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Din această perspectivă, Curtea a statuat că controlul a posteriori în materie trebuie să se refere la analiza legalității măsurii supravegherii tehnice, indiferent dacă această verificare se realizează în cadrul procesului penal sau independent de acesta. Așadar, Curtea a apreciat că existența unui control a posteriori ce are în vedere aceste aspecte se constituie într-o garanție a dreptului la viață privată, care conturează și, în final, pe lângă celelalte elemente necesare și recunoscute la nivel constituțional și convențional, determină existența proporționalității între măsura dispusă și scopul urmărit de aceasta, precum și necesitatea ei într-o societate democratică. În aceste condiții, Curtea constată că, în ceea ce privește măsurile de supraveghere tehnică dispuse potrivit Codului de procedură penală, introducerea, prin art. I pct. 19 din legea criticată, a dispozițiilor art. 145¹ din Codul de procedură penală, având denumirea marginală "Plângerea împotriva măsurilor de supraveghere tehnică", este în acord cu soluția și considerentele Deciziei nr. 244 din 6 aprilie 2017, precitată.

[...] Curtea reține că verificarea legalității înregistrărilor ce rezultă din activitățile specifice culegerii de informații, care sunt comunicate organelor de urmărire penală și care dobândesc calitatea de mijloace de probă în procesul penal în care s-a dispus trimiterea în judecată, are loc potrivit art. 139¹ alin. (2) din Codul de procedură penală, introdus prin art. I pct. 17 din legea criticată, în procedura de cameră preliminară. În schimb, Curtea constată că, în cazul înregistrărilor ce rezultă din activitățile specifice culegerii de informații, care sunt comunicate organelor de urmărire penală și care dobândesc calitatea de mijloace de probă în dosarul penal în care nu s-a dispus trimiterea în judecată, nici persoana vizată de aceste activități, care nu a

dobândit în acea cauză calitatea de parte, și nici inculpatul față de care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea nu pot contesta legalitatea acestor înregistrări și nici elementele ce țin de legalitatea mijlocului de probă (respectiv încheierea prin care au fost autorizate activitățile specifice culegerii de informații, potrivit Legii nr. 51/1991, mandatul emis în baza acesteia și procedeu probatoriu prin care acestea au fost obținute). Așa încât Curtea constată că, în cadrul procesului penal, posibilitatea contestării legalității înregistrărilor ce rezultă din activitățile specifice culegerii de informații și a elementelor ce țin de legalitatea mijlocului de probă este circumstanțiată de legiuitor doar în ceea ce îl privește pe inculpat, după trimiterea în judecată, în cadrul camerei preliminare. În condițiile atribuirii calității de mijloc de probă înregistrărilor ce rezultă din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, autorizate potrivit Legii nr. 51/1991, fără a distinge după cum acestea au valoare probatorie în faza de urmărire penală ori în fazele ulterioare ale procesului penal, Curtea constată că este nejustificată excluderea celorlalte persoane, care nu au nicio calitate în dosarul penal sau au calitatea de suspect ori de inculpat, atunci când față de acesta s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea, de la posibilitatea accederii la o instanță de judecată care să verifice legalitatea acestor înregistrări, precum și a elementelor circumscrise acesteia (încheiere, mandat, punere în executare). Deși textul de lege criticat nu prevede, în mod expres, eliminarea persoanelor care nu au nicio calitate în dosarul penal ori au calitatea de suspect sau de inculpat, atunci când față de acesta s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea, de la posibilitatea exercitării unui control în vederea verificării legalității înregistrărilor rezultate din activitățile specifice culegerii de informații, Curtea reține că excluderea rezultă tocmai din faptul că legiuitorul nu a reglementat, în mod separat, un astfel de control a posteriori.

100. În aceste condiții, chiar dacă îmbracă forma unei omisiuni legislative, Curtea constată că viciul de neconstituționalitate sesizat nu poate fi ignorat, deoarece o atare omisiune este cea care generează, eo ipso, încălcarea dreptului constituțional de acces liber la justiție și a dreptului la viață intimă, familială și privată [...]. Curtea reține, totodată, că în cazul art. I pct. 17 [cu referire la art. 139¹] din legea criticată nu ne aflăm în prezența unei simple opțiuni a legiuitorului, expresie a prevederilor art. 61 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora "Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării", ci a unei omisiuni legislative cu relevanță constituțională, care atrage competența instanței de contencios constituțional de a proceda la corectarea acesteia pe calea controlului de constituționalitate.

[...] Curtea constată că, pe lângă obligația pozitivă de a reglementa în Codul de procedură penală o formă de control a posteriori pe care persoanele în cauză, menționate anterior, să îl poată accesa în scopul verificării legalității înregistrărilor (mijloace de probă) ce rezultă din desfășurarea activităților specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, autorizate potrivit Legii nr. 51/1991, precum și a elementelor ce țin de acestea, respectând aceleași garanții procedurale aplicabile în cazul contestării măsurilor de supraveghere tehnică dispuse potrivit Codului de procedură penală, legiuitorul are obligația de a reglementa și procedura aplicabilă conservării și/sau distrugerii acestor înregistrări.

102. Revenind la cea de-a doua ipoteză, în care înregistrările rezultate din desfășurarea activităților specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, autorizate potrivit Legii nr. 51/1991, nu sunt comunicate organelor de urmărire penală, întrucât din cuprinsul acestora nu au rezultat date și informații privitoare la pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală, Curtea reține că informarea persoanei vizate de aceste activități, precum și contestarea legalității înregistrărilor trebuie să facă obiectul de reglementare al Legii nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, iar nu al Codului de procedură penală. Câtă vreme procedura de autorizare a activităților specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului este reglementată în legea specială privind securitatea națională a României, același act normativ trebuie să statueze și cu privire la informarea persoanei vizate de acestea și contestarea a posteriori a legalității înregistrărilor rezultate din desfășurarea acestor activități, care nu au fost comunicate organelor de urmărire penală.”

În ceea ce privește dispozițiile art. 1 pct. 62 [cu referire la art. 595 alin. (1¹) lit. b)] din legea criticată se susține, în esență, că ”textul de lege criticat este contrar prevederilor art. 126 alin. (3), ale art. 61 alin. (1) coroborat cu art. 1 alin. (4) și ale art. 1 alin. (5) coroborat cu art. 73 alin. (1) și alin. (3) lit. h) din Constituție. În acest sens, se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 651 din 25 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1083 din 20 decembrie 2018, paragrafele 48-50, pentru a se susține că, în raport cu aceasta, unicul act jurisdicțional care produce efectele unei legi penale de dezincriminare este decizia Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare. Se susține că deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea unui recurs în interesul legii sau în dezlegarea unei chestiuni de drept nu au ca efect dezincriminarea unei fapte penale și nici nu dobândesc caracter de lege. Se susține că soluția legislativă criticată înfrânge rolul constituțional al instanței supreme, instituit de dispozițiile art. 126 alin. (3) din Constituție, precum și principiul separației și echilibrului puterilor în stat, prevăzut de dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (4) coroborate cu cele ale art. 61 alin. (1), în condițiile în care prevederile criticate transformă, în mod nepermis, Înalta Curte de Casație și Justiție din instanță, ale cărei decizii pronunțate în mecanismele de unificare a jurisprudenței au rolul de interpretare și aplicare unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, în legiuitor, atunci când deciziile de admitere pronunțate în mecanismele de unificare a jurisprudenței au în vedere aspectul că o faptă determinată nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni sau forma de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii.

151. În raport cu obiecția astfel formulată, Curtea reține că reglementarea criticată asimilează legii penale de dezincriminare decizia pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii, care are următoarele efecte: (i) o faptă determinată nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni; (ii) o faptă determinată nu mai întrunește forma de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii. Curtea reține că art. 595 din Codul de procedură penală reglementează procedura de punere în aplicare a dispozițiilor unei legi penale noi în sensul art. 4 sau art. 6 din Codul penal, după caz, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare sau a

cele prin care s-a aplicat o măsură educativă. Cu alte cuvinte, textul are în vedere o lege de dezincriminare sau o lege care prevede o pedeapsă sau o măsură educativă mai ușoară decât cea care se execută sau urmează să se execute. Această procedură este necesară, având în vedere dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituție, care stabilesc principiul retroactivității legii penale mai favorabile. Legiuitorul are o obligație de rezultat, și anume aceea de a reglementa proceduri corespunzătoare care să pună în aplicare principiul constituțional menționat. Prin urmare, examinând textul de lege criticat în raport cu susținerile formulate, Curtea urmează să stabilească dacă sfera aplicării legii penale de dezincriminare, prin mijlocirea acestei proceduri, cuprinde și decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii.

152. Cu privire la noțiunea de "lege" penală și aplicarea ei retroactivă, jurisprudența Curții Constituționale are în vedere actul de reglementare primară adoptat de Parlament sau de Guvern, după caz, precum și, prin asimilare, efectele deciziei Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare. În acest sens, Curtea reține Decizia nr. 619 din 11 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 6 din 4 ianuarie 2017, paragraful 44, prin care s-a stabilit, în privința exigențelor materiale de care este ținut legiuitorul în materie penală, că acesta are competența de a incrimina fapte care prezintă o amenințare la adresa valorilor sociale ocrotite prin textul Constituției, expresie a caracterului de stat de drept și democratic, sau de a dezincrimina infracțiuni atunci când nu se mai justifică necesitatea folosirii mijloacelor penale, însă este evident că marja de apreciere a acestuia nu este una absolută [...].

[...] Curtea subliniază permanent în deciziile sale faptul că incriminarea/dezincriminarea unor fapte ori reconfigurarea elementelor constitutive ale unei infracțiuni țin de marja de apreciere a legiuitorului, marjă care nu este absolută, ea fiind limitată de principiile, valorile și exigențele constituționale [...].

153. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, actele de reglementare primară și deciziile instanței de control constituțional de constatare a neconstituționalității fac parte din ordinea normativă a statului [...]. Cu privire la activitatea de legiferare, Curtea a statuat că prevederile art. 61 alin. (1) teza a doua din Constituție conferă Parlamentului calitatea de unică autoritate legiuitoare a țării, iar, în virtutea acestui monopol legislativ, Parlamentul este singura autoritate publică ce adoptă legi. Conceptul de "lege" se definește prin raportare la două criterii: cel formal sau organic și cel material. Potrivit primului criteriu, legea se caracterizează ca fiind un act al autorității legiuitoare, ea identificându-se prin organul chemat să o adopte și prin procedura ce trebuie respectată în acest scop. Această concluzie rezultă din coroborarea dispozițiilor art. 61 alin. (1) teza a doua din Constituție cu prevederile art. 67, 76, 77 și 78 din Constituție, potrivit cărora Camera Deputaților și Senatul adoptă legi care sunt supuse promulgării de către Președintele României și care intră în vigoare la 3 zile după publicarea lor în Monitorul Oficial al României, Partea I, dacă în conținutul lor nu este prevăzută o altă dată ulterioară. Criteriul material are în vedere conținutul reglementării, definindu-se în considerarea obiectului normei, respectiv a naturii relațiilor sociale reglementate, sub acest aspect Parlamentul având plenitudine de legiferare [...]. Prin Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009, Curtea a statuat că "în ceea ce privește puterea legislativă, în temeiul art. 61 alin. (1) din Constituție, «Parlamentul este organul

reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării». Pe lângă monopolul legislativ al Parlamentului, Constituția, în art. 115, consacră delegarea legislativă, în virtutea căreia Guvernul poate emite ordonanțe simple sau de urgență. Astfel, transferul unor atribuții legislative către autoritatea executivă se realizează printr-un act de voință al Parlamentului ori, pe cale constituțională, în situații extraordinare, și numai sub control parlamentar".

154. [...]Curtea a constatat că autoritatea de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești este circumscrisă unei situații determinate, hotărârea judecătorească neavând valoarea juridică a unui izvor formal de drept constituțional (Decizia nr. 617 din 12 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 528 din 30 iulie 2012, și Decizia nr. 105 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 371 din 20 mai 2014). Așadar, nici hotărârile judecătorești pronunțate în urma promovării unor recursuri în interesul legii și nici hotărârile prealabile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție nu constituie izvor formal al dreptului constituțional [...]. Curtea, în mai multe decizii, a stabilit că legiferarea este o competență a legiuitorului originar sau delegat, după caz, iar instanțele judecătorești nu pot să preia o astfel de competență prin hotărârile judecătorești pe care le pronunță. Astfel, instanțelor judecătorești nu le este permis să instituie/modifice/completeze/abroge norme de reglementare primară [...]. Sensul art. 124 alin. (1) din Constituție este acela că organele care înfăptuiesc justiția și care, potrivit art. 126 alin. (1) din Constituție, sunt instanțele judecătorești trebuie să respecte legea, de drept material sau procesual, aceasta fiind cea care determină comportamentul persoanelor fizice și juridice în circuitul civil și în sfera publică. De asemenea, Curtea a reținut că este unanim acceptat faptul că "atribuțiile judecătorului implică identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit, astfel încât legiuitorul aflat în imposibilitate de a prevedea toate situațiile juridice lasă judecătorului, învestit cu puterea de a spune dreptul, o parte din inițiativă. Astfel, în activitatea sa de interpretare a legii, judecătorul trebuie să realizeze un echilibru între spiritul și litera legii, între exigențele de redactare și scopul urmărit de legiuitor, fără a avea competența de a legifera, prin substituirea autorității competente în acest domeniu". Curtea a mai constatat că, "în virtutea textelor constituționale menționate, Parlamentul și, prin delegare legislativă, în condițiile art. 115 din Constituție, Guvernul au competența de a institui, de a modifica și de a abroga norme juridice de aplicare generală. Instanțele judecătorești nu au o asemenea competență, misiunea lor constituțională fiind aceea de a realiza justiția - art. 126 alin. (1) din Legea fundamentală -, adică de a soluționa, aplicând legea, litigiile dintre subiectele de drept cu privire la existența, întinderea și exercitarea drepturilor lor subiective" [Decizia nr. 838 din 27 mai 2009 și, în sensul celor de mai sus, Decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018, paragrafele 138-140].

155. În ceea ce privește competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, care se reflectă în reglementarea infraconstituțională a recursului în interesul legii, aceasta este prevăzută de art. 126 alin. (3) din Constituție, potrivit căruia "Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale". Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, că "în exercitarea atribuției prevăzute de art. 126 alin. (3) din Constituție, Înalta Curte de Casație și Justiție are obligația de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, cu respectarea principiului fundamental al separației și

echilibrului puterilor, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituția României. Înalta Curte de Casație și Justiție nu are competența constituțională să instituie, să modifice sau să abroge norme juridice cu putere de lege ori să efectueze controlul de constituționalitate al acestora."

[...] Curtea reține că decizia pronunțată în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii, chiar dacă este obligatorie pentru instanțele judecătorești, nu poate fi convertită într-o normă juridică. Exercitându-și atribuțiile, instanța supremă nu abrogă o normă juridică, ci o interpretează, o trece prin filtrul situațiilor de fapt și de drept cu care se confruntă instanțele judecătorești, determinându-i înțelesul, limitele, cadrul și modalitatea de aplicare. Prin urmare, Curtea constată că o astfel de decizie nu poate avea valoare normativă, ci i se atașează, în mod exclusiv, autoritatea de lucru judecat, nu preia din forța și autoritatea normativă ale actelor de reglementare primară și nu se identifică sau asimilează cu acestea. Decizia menționată are un contur și o fizionomie juridică bine definite, orientează practica judiciară și obligă judecătorii să o aplice. Însă în niciun caz Curtea nu poate reține că, într-un fel sau altul, acestei hotărâri i s-ar atașa o componentă generatoare de norme.

Curtea constată că legiuitorul nu poate asimila în niciun caz decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii cu o lege și, astfel, să îi atașeze efectele pe care le presupune o lege de dezincriminare, din moment ce aceasta nu provine de la o autoritate publică ce acționează în sfera generării normelor juridice sau eliminării acestora și nu aduce niciun aport normativ propriu.

161. Având în vedere cele expuse, Curtea constată că dispozițiile art. I pct. 62 [cu referire la art. 595 alin. (1¹) lit. b)] din legea criticată sunt neconstituționale, fiind contrare dispozițiilor art. 1 alin. (4), ale art. 61 alin. (1) și ale art. 126 alin. (3) din Constituție."

În conformitate cu prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

În ședințele comune din 12 și 13 iunie 2023, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru constituționalitate au analizat și au luat în dezbatere, în procedura reexaminării ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.284/2023, Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative și dispozițiile constituționale.

În ședința comună din 13 iunie 2023, membrii celor două comisii au hotărât să adopte raport de admitere, cu amendamente admise, a legii trimise la promulgare în vederea punerii de acord a dispozițiilor neconstituționale ale acesteia cu decizia menționată. Amendamentele admise se regăsesc în anexa care face parte integrantă din prezentul raport.

În conformitate cu prevederile art.63 alin.(2) Regulamentul Senatului, republicat, la dezbateri a participat domnul Marian Cătălin Predoiu, ministrul Justiției, care a susținut amendamentele însușite și adoptate în vederea punerii de acord a dispozițiilor neconstituționale cu prevederile Legii fundamentale.

În consecință, membrii Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări și membrii Comisiei pentru constituționalitate au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte **raport comun de admitere, cu amendamente admise, a legii trimise la promulgare** pe care îl supun plenului Senatului.

În raport cu obiectul său de reglementare, legea face parte din categoria legilor **organice** și urmează să fie adoptată în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Potrivit prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României și ale art. 92 alin. (7) pct. 2 din Regulamentul Senatului, republicat, **Senatul este prima Cameră sesizată.**

PREȘEDINTE,
Senator,
Cristian-Augustin NICULESCU-ȚĂGĂRLAȘ

SECRETAR,
Senator,
Laura-Mihaela MOAȘTEA

PREȘEDINTE,
Senator,
Elena-Simona SPĂLĂRĂU

SECRETAR,
Senator,
Cristian-Augustin NICULESCU-ȚĂGĂRLAȘ

Amendamente admise

**la Legea pentru modificarea și completarea Legii 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative
L2/2023**

pentru punerea de acord cu Decizia Curții Constituționale nr.284/2023

Nr. crt.	Forma trimisă la promulgare	Amendamente admise	Motivare/Precizare
1.	<p>Art. I - Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>17. După articolul 139 se introduce un nou articol, art. 139¹, cu următorul cuprins: „Art. 139¹ - Înregistrările obținute din activități specifice culegerii de informații (1) Înregistrările rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului pot fi folosite ca mijloace de probă în procesul penal</p>	<p>Art. I - Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>17. Articolul 139¹ se modifică și va avea următorul cuprins: „Art. 139¹ - Înregistrările obținute din activități specifice culegerii de informații (1) Înregistrările rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului pot fi folosite ca mijloace de probă în procesul penal dacă din cuprinsul</p>	<p>Prin Decizia nr. 284/2023 Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. I pct.17 [cu referire la art. 139¹ alin. (2)] din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative sunt neconstituționale, având în vedere că doar Înalta Curte de Casație și Justiție poate verifica legalitatea înregistrărilor obținute din activități specifice culegerii de informații.</p> <p>În motivarea acestei soluții, Curtea constată că, reglementând procedura de verificare a legalității încheierii prin care s-au autorizat activitățile specifice culegerii de informații care</p>

	<p>dacă din cuprinsul acestora rezultă date sau informații privitoare la pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2) și au fost respectate prevederile legale care reglementează obținerea acestor înregistrări.</p> <p>(2) Legalitatea încheierii prin care s-au autorizat activitățile respective, a mandatului emis în baza acesteia, a modului de punere în executare a autorizării, precum și a înregistrărilor rezultate se verifică în procedura de cameră preliminară de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia îi revine, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță.</p>	<p>acestora rezultă date sau informații privitoare la pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2) și au fost respectate prevederile legale care reglementează obținerea acestor înregistrări.</p> <p>(2) Legalitatea încheierii prin care s-au autorizat activitățile respective, a mandatului emis în baza acesteia, a modului de punere în executare a autorizării, precum și a înregistrărilor rezultate se verifică, după caz:</p> <p>a) în procedura de cameră preliminară;</p> <p>b) în procedura plângerii împotriva soluției de clasare, în condițiile art. 341 alin. (7) din Codul de procedură penală;</p> <p>c) în procedura prevăzută la 139².</p> <p>(3) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b), dacă s-au formulat cereri și excepții ori, după caz, judecătorul de cameră preliminară a ridicat din oficiu excepții cu privire la înregistrările rezultate din activitățile autorizate, acesta sesizează prin încheiere Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea verificării legalității acestor activități și transmite dosarul cauzei, împreună cu cererile și excepțiile formulate. Până la rămânerea definitivă a încheierii Înaltei Curți de Casație și Justiție, procedura de cameră preliminară ori, după caz, cea de soluționare a plângerii împotriva soluției de clasare se suspendă.</p> <p>(4) După înregistrarea sesizării, dosarul este repartizat aleatoriu unui judecător de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție. Acesta fixează termen de soluționare în camera de</p>	<p>presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, a mandatului emis cu această ocazie, a mijlocului de probă (înregistrările rezultate din aceste activități) și a procedurii probatoriu prin care acestea au fost obținute, legiuitorul a stabilit, în alin. (2) al art. 139¹ din Codul de procedură penală, introdus prin art. I pct. 17 din legea criticată, că organul competent în acest sens este judecătorul de cameră preliminară de la instanța căreia îi revine, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță, cu alte cuvinte judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată prin rechizitoriu, contrar considerentelor Deciziei nr. 55 din 4 februarie 2020 (paragrafele 51-60), anterior citate (a se vedea par. 89).</p> <p>Or, având în vedere cele statuate de instanța de control constituțional în considerentele Deciziei nr. 55 din 4 februarie 2020, în sensul că verificarea legalității administrării probelor trebuie realizată de către o instanță egală în grad cu cea care a emis mandatul de supraveghere tehnică, respectiv a autorizat activitatea specifică culegerii de informații, potrivit Legii nr. 51/1991, și faptul că, în acest din urmă</p>
--	--	---	--

	<p>consiliu și dispune citarea părților și a persoanei vătămate și încunoștințarea procurorului.</p> <p>(5) Judecătorul care a autorizat activitățile specifice culegerii de informații prevăzute la alin. (1) nu poate participa la soluționarea sesizării privind legalitatea acestora.</p> <p>(6) Ținând seama de cererile și excepțiile formulate și luând concluziile procurorului, precum și ale părților și persoanei vătămate, dacă sunt prezente, judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție se pronunță prin încheiere asupra legalității activităților din care au rezultat înregistrările, în raport de dispozițiile legale în temeiul cărora acestea au fost autorizate și pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricărui alte mijloace de probă. Prevederile art. 345 alin. (1¹) și (1²) se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(7) Împotriva încheierii prevăzute la alin. (6), procurorul, părțile și persoana vătămată pot formula contestație în termen de 3 zile de la comunicare.</p> <p>(8) Contestația se soluționează de un complet format din doi judecători de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție, dispozițiile alin. (4)-(6), precum și cele ale art. 347 alin. (4) aplicându-se în mod corespunzător.</p> <p>(9) După rămânerea definitivă, încheierea se comunică de îndată judecătorului de cameră preliminară care a dispus sesizarea.</p> <p>(10) Constatarea nelegalității autorizării sau a modului de punere în executare a activităților specifice culegerii de informații din care au rezultat</p>	<p>domeniu, Înalta Curte de Casație și Justiție este instanță specializată, având competență specializată, strict determinată de Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, aspect subliniat, de asemenea, de instanța de control constituțional, în aceeași decizie, Curtea a constatat prin Decizia nr. 284/2023 că legiuitorul nu și-a îndeplinit obligația constituțională, în sensul punerii în acord a prevederilor declarate neconstituționale cu dispozițiile Constituției, contrar dispozițiilor art. 147 din Legea fundamentală (a se vedea par. 91).</p> <p>În considerarea celor reținute de Curte în cuprinsul Deciziei nr. 284/2023, se propune reglementarea unui mecanism de verificare a legalității încheierii prin care s-au autorizat activitățile respective, a mandatului emis în baza acesteia, a modului de punere în executare a autorizării, precum și a înregistrărilor rezultate care să revină în competența unui judecător de cameră preliminară din cadrul instanței supreme.</p> <p>Menționăm că un mecanism similar a fost adoptat, de altfel, de către Senat în data de 29.03.2023 (a se vedea pct.</p>
--	--	--

		<p>înregistrări atrage aplicarea dispozițiilor art. 102 alin. (3).</p> <p><i>Amendament propus de Ministerul Justiției și însoțit de senatorii din Grupul parlamentar P.N.L.</i></p>	<p>17 al art. I din forma adoptată de Senat).</p> <p>Textul propus la alin. (6) prevede inclusiv mijloacele de probă care vor fi avute în vedere de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție care se pronunță asupra legalității activităților din care au rezultat înregistrările rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, înregistrări care au fost contestate.</p> <p>Amendament adoptat cu majoritate de voturi ale membrilor prezenti din Comisia juridica si Comisia pentru constitutionalitate.</p>
--	--	--	--

2.		<p>17¹. După articolul 139¹ se introduce un nou articol, art. 139², cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 139². Plângerea împotriva unei activități specifice culegerii de informații</p> <p>(1) Orice persoană vizată de o activitate specifică culegerii de informații prevăzută la art. 139¹ alin. (1) și care nu a dobândit calitatea de parte în cursul procesului penal, precum și inculpatul față de care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea pot formula plângere cu privire la legalitatea încheierii prin care s-au autorizat activitățile respective, a mandatului emis în baza acesteia, a modului de punere în executare a autorizării, precum și a înregistrărilor rezultate.</p> <p>(2) După încetarea activităților autorizate, procurorul informează în scris persoana prevăzută la alin. (1) cu privire la activitățile din care au rezultat înregistrările folosite ca mijloace de probă în procesul penal. Dispozițiile art. 145 alin. (2) și (3) și ale art. 145¹ alin. (2) se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(3) Termenul de formulare a plângerii este de 20 de zile, dispozițiile art. 145¹ alin. (3) aplicându-se în mod corespunzător.</p> <p>(4) Plângerea se adresează Înaltei Curți de Casație și Justiție și se soluționează de un judecător de cameră preliminară. Dispozițiile art. 145¹ alin. (5) și (6) și ale art. 139¹ alin. (5) se aplică în mod corespunzător.</p>	<p>Prin aceeași decizie, Curtea Constituțională a reținut, de asemenea, că este nejustificată excluderea altor persoane, care nu au nicio calitate în dosarul penal sau au calitatea de suspect ori de inculpat, atunci când față de acesta s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea, de la posibilitatea accederii la o instanță de judecată care să verifice legalitatea acestor înregistrări, precum și a elementelor circumscrise acesteia- încheiere, mandat, punere în executare.</p> <p>În acest sens, instanța de contencios constituțional arată că în cazul activităților din care pot rezulta înregistrări, care sunt comunicate organelor de urmărire penală, întrucât din cuprinsul acestora rezultă date sau informații privitoare la pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală și care dobândesc calitatea de mijloace de probă în procesul penal, indiferent dacă s-a dispus ori nu s-a dispus trimiterea în judecată a persoanei vizate de acestea, că, în cadrul procesului penal, posibilitatea contestării legalității înregistrărilor ce rezultă din activitățile specifice culegerii de informații și a elementelor ce țin de</p>
----	--	---	--

		<p>(5) Judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra legalității activităților din care au rezultat înregistrările, prin încheiere definitivă, în raport de dispozițiile legale în temeiul cărora acestea au fost autorizate și pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror alte mijloace de probă. Prevederile art. 145¹ alin. (8) și (9) se aplică în mod corespunzător.”</p> <p><i>Amendament propus de Ministerul Justiției și înscușit de senatorii din Grupul parlamentar P.N.L.</i></p>	<p>legalitatea mijlocului de probă este circumstanțiată de legiuitor doar în ceea ce îl privește pe inculpat, după trimiterea în judecată, în cadrul camerei preliminare.</p> <p>În condițiile atribuirii calității de mijloc de probă înregistrărilor ce rezultă din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, autorizate potrivit Legii nr. 51/1991, fără a distinge după cum acestea au valoare probatorie în faza de urmărire penală ori în fazele ulterioare ale procesului penal, Curtea constată că este nejustificată excluderea celorlalte persoane, care nu au nicio calitate în dosarul penal sau au calitatea de suspect ori de inculpat, atunci când față de acesta s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea, de la posibilitatea accederii la o instanță de judecată care să verifice legalitatea acestor înregistrări, precum și a elementelor circumscrise acesteia- încheiere, mandat, punere în executare (a se vedea par. 99).</p> <p>În aceste condiții, se propune instituirea unei proceduri separate în cuprinsul unui articol distinct, art. 139², care să reglementeze soluționarea plângerii împotriva unei</p>
--	--	---	--

			<p>activități specifice culegerii de informații care presupune restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale omului, plângere formulată fie de către o persoană care nu a dobândit calitatea de parte în cursul procesului penal, fie de către inculpatul față de care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea.</p> <p>Modificarea propusă la alin. (4), prin normele de trimitere, asigură un regim al citării similar celui cuprins în dispozițiile art. 145¹ Cod de procedură penală (care reglementează plângerea împotriva măsurilor de supraveghere tehnică).</p> <p>Textul propus la alin. (5) prevede inclusiv mijloacele de probă care vor fi avute în vedere de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție care se pronunță asupra legalității activităților din care au rezultat înregistrările rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale</p>
--	--	--	--

			<p>omului, înregistrări care au fost contestate.</p> <p>Amendament adoptat cu majoritate de voturi ale membrilor prezenti din Comisia juridica si Comisia pentru constitutionalitate.</p>
3.	<p>După articolul 145 se introduce un nou articol, art. 145¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„Plângerea împotriva măsurilor de supraveghere tehnică Art. 145¹</p> <p>(1) După rezolvarea cauzei de către procuror, orice persoană cu privire la care s-a dispus sau confirmat o măsură de supraveghere tehnică și care nu a dobândit în acea cauză calitatea de parte, precum și inculpatul față de care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea pot formula plângere împotriva măsurii și a modului de punere în executare a acesteia.</p> <p>(2) Îndată după rezolvarea cauzei, procurorul încunoștințează în scris persoana supravegheată cu privire la emiterea rechizitoriului sau a ordonanței de clasare ori de renunțare la urmărirea penală.</p> <p>(3) Termenul de exercitare a plângerii este de 20 de zile și curge, după caz:</p> <p>a) de la data primirii încunoștințării scrise prevăzute la alin. (2), când informarea scrisă</p>	<p>19.La articolul 145¹, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>(1)-(6) Nemodificat</p>	<p>În considerarea introducerii a două noi articole (art. 139¹ și art. 139²), este necesară reformularea alin. (7) în privința normei de trimitere – în absența acesteia, ar urma ca judecătorul de cameră preliminară, cu ocazia analizei legalității măsurii de supraveghere tehnică, precum și a modului de punere în executare a acesteia, să aibă în vedere și dispoziții care privesc înregistrările rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului.</p> <p>La articolul 145¹, alineatul (7) se modifică</p>

<p>prevăzută la art. 145 alin. (1) și, după caz, prezentarea conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare au loc înainte de rezolvarea cauzei;</p> <p>b) de la data primirii informării scrise prevăzute la art. 145 alin. (1) sau, după caz, de la data prezentării conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare, când aceasta are loc după rezolvarea cauzei.</p> <p>(4) Plângerea se adresează judecătorului de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță.</p> <p>(5) Plângerea greșit îndreptată se trimite pe cale administrativă instanței competente și se consideră valabilă dacă a fost introdusă în termen la organul judiciar necompetent.</p> <p>(6) Plângerea se soluționează în camera de consiliu, cu participarea procurorului și cu citarea petentului.</p> <p>(7) Judecătorul de cameră preliminară verifică legalitatea măsurii de supraveghere tehnică, precum și a modului de punere în executare a acesteia în raport de dispozițiile art. 139 - 144, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror alte mijloace de probă.</p> <p>(8) Judecătorul de cameră preliminară se pronunță în camera de consiliu, prin încheiere</p>	<p>„(7) Judecătorul de cameră preliminară verifică legalitatea măsurii de supraveghere tehnică, precum și a modului de punere în executare a acesteia în raport de dispozițiile art. 139, 140-144, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror alte mijloace de probă.”</p> <p><i>Amendament propus de Ministerul Justiției și însoțit de senatorii din Grupul parlamentar P.N.L.</i></p>	<p>Amendament adoptat cu majoritate de voturi ale membrilor prezenti din Comisia juridica si Comisia pentru constitutionalitate.</p>
---	--	---

	<p>motivată, care nu este supusă niciunei căi de atac, putând dispune următoarele soluții:</p> <p>a) respinge plângerea ca inadmisibilă dacă este formulată cu încălcarea alin. (1), ca tardivă dacă este formulată cu încălcarea alin. (3), sau ca neîntemeiată;</p> <p>b) admite plângerea și constată nelegalitatea măsurii de supraveghere tehnică, dacă aceasta a fost dispusă, confirmată, prelungită ori, după caz, pusă în executare în mod nelegal.</p> <p>(9) În cazul admiterii plângerii, judecătorul dispune distrugerea datelor și a înregistrărilor rezultate din activitățile de supraveghere tehnică nelegal efectuate. Procurorul distruge probele astfel obținute și întocmește un proces-verbal în acest sens, care se depune la dosarul cauzei.”</p>	<p>(8) Nemodificat.</p> <p>(9) Nemodificat.</p>	
4.	<p>După articolul 539 se introduce un nou articol, art. 539¹, cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 539¹. Dreptul la repararea pagubei în cazul măsurilor de supraveghere tehnică dispuse nelegal (1) Persoana față de care s-a dispus, confirmat, prelungit ori, după caz, s-a pus în executare în mod nelegal o măsură de supraveghere tehnică are dreptul la despăgubiri pentru prejudiciul produs prin această măsură.</p>	<p>56. Articolul 539¹ se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 539¹. Dreptul la repararea pagubei în cazul măsurilor de supraveghere tehnică ori al activităților specifice culegerii de informații dispuse în mod nelegal</p> <p>(1) Persoana față de care s-a dispus, confirmat, prelungit ori s-a pus în executare în mod nelegal o măsură de supraveghere tehnică are dreptul la despăgubiri pentru prejudiciul produs prin această măsură. De acest drept beneficiază, în aceleași</p>	<p>Se impune modificarea art. 539¹ în vederea acordării unui remediu compensatoriu celor care au fost supuși unor activităților specifice culegerii de informații dispuse în mod nelegal.</p>

	<p>(2) Caracterul nelegal al măsurii de supraveghere tehnică se stabilește prin încheierea prevăzută la art. 145¹ alin. (8) lit. b) sau, după caz, prin încheierea definitivă a judecătorului de cameră preliminară pronunțată în temeiul art. 341 alin. (7) pct. 2 sau al art. 345 alin. (2).”</p>	<p>condiții, și persoana față de care s-a autorizat ori pus în executare o activitate specifică culegerii de informații care presupune restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale omului.</p> <p>(2) Caracterul nelegal al măsurii de supraveghere tehnică se stabilește prin încheierea prevăzută la art. 145¹ alin. (8) lit. b) sau, după caz, prin încheierea definitivă a judecătorului de cameră preliminară pronunțată în temeiul art. 341 alin. (7) pct. 2, al art. 345 alin. (2).</p> <p>(3) Caracterul nelegal al activității specifice culegerii de informații se stabilește prin încheierea definitivă pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție în procedura prevăzută la art. 139¹ sau, după caz, la art. 139².</p> <p><i>Amendament propus de Ministerul Justiției și însușit de senatorii din Grupul parlamentar P.N.L.</i></p>	<p>Amendament adoptat cu majoritate de voturi ale membrilor prezenti din Comisia juridica si Comisia pentru constitutionalitate.</p>
--	--	---	--

5.	<p>63. La articolul 595 denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins: „Intervenirea unei legi penale noi sau a unei decizii a Curții Constituționale ori a Înaltei Curți de Casație și Justiție”</p>	<p>61. La articolul 595 denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins: „Intervenirea unei legi penale noi sau a unei decizii a Curții Constituționale”</p> <p><i>Amendament propus de Ministerul Justiției și însoțit de senatorii din Grupul parlamentar P.N.L.</i></p>	<p>Prin Decizia nr. 284/2023 Curtea Constituțională a stabilit că legiuitorul nu poate asimila în niciun caz decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii cu o lege și, astfel, să îi atașeze efectele pe care le presupune o lege de dezincriminare.</p> <p>Instanța de contencios constituțional a reținut că o astfel de decizie, chiar dacă este obligatorie pentru instanțele judecătorești, nu poate fi convertită într-o normă juridică întrucât instanța supremă, exercitându-și atribuțiile, nu abrogă o normă juridică, ci o interpretează, o trece prin filtrul situațiilor de fapt și de drept cu care se confruntă instanțele judecătorești, determinându-i înțelesul, limitele, cadrul și modalitatea de aplicare.</p> <p>Prin urmare, Curtea constată că o astfel de decizie nu poate avea valoare normativă, ci i se atașează, în mod exclusiv, autoritatea de lucru judecat, nu preia din forța și autoritatea normativă ale actelor de reglementare primară și nu se identifică sau asimilează cu acestea.</p> <p>În aceste condiții, se propune modificarea denumirii marginale a art. 595, în sensul eliminării</p>
----	--	---	---

			<p>sintagmei „ori a Înaltei Curți de Casație și Justiție”.</p> <p>Amendament adoptat cu majoritate de voturi ale membrilor prezenti din Comisia juridica si Comisia pentru constitutionalitate.</p>
6.	<p>64. La articolul 595, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (11), cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și:</p> <p>a) în cazul admiterii unei excepții de neconstituționalitate, dacă, în urma acestei decizii a Curții Constituționale, o faptă determinată nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni sau forma de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii ori dacă respectiva decizie determină reducerea limitei maxime a pedepsei sau a măsurii prevăzute de lege, iar pedeapsa sau măsura care se execută ori urmează a se executa depășește acest maxim;</p> <p>b) atunci când, în urma unei decizii de admitere pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii, o faptă determinată nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni sau forma de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii.”</p>	<p>62. La articolul 595, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul admiterii unei excepții de neconstituționalitate, dacă, în urma acestei decizii a Curții Constituționale, o faptă determinată nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni sau forma de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii ori dacă respectiva decizie determină reducerea limitei maxime a pedepsei sau a măsurii prevăzute de lege, iar pedeapsa sau măsura care se execută ori urmează a se executa depășește acest maxim.”</p> <p><i>Amendament propus de Ministerul Justiției și însușit de senatorii din Grupul parlamentar P.N.L.</i></p>	<p>Prin Decizia nr. 284/2023 Curtea Constituțională a stabilit că legiuitorul nu poate asimila în niciun caz decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție pronunțată în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii cu o lege și, astfel, să îi atașeze efectele pe care le presupune o lege de dezincriminare.</p> <p>Având în vedere acestea, se propune eliminarea, din cuprinsul alin. (1¹), a lit. b) ce avea următorul cuprins: „b) atunci când, în urma unei decizii de admitere pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în dezlegarea unei chestiuni de drept sau în soluționarea unui recurs în interesul legii, o faptă determinată nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni sau forma de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii.”</p>

			Amendament adoptat cu majoritate de voturi ale membrilor prezenti din Comisia juridica si Comisia pentru constitutionalitate.
--	--	--	--